

ZAKON Br. 03 L-199

O SUDOVIMA

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O SUDOVIMA

**GLAVA I
OSNOVNE ODREDBE**

**Član 1
Predmet zakona**

Ovaj zakon uređuje organizaciju, funkcionisanje i nadležnost sudova u Republici Kosovo.

**Član 2
Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju skedeća značenja:

1.1. **Postupak imenovanja** - postupak sveobuhvatne provere podobnosti svih kandidata za stalna imenovanja širom Kosova, sve do zakonske propisane starosne dobi za penzionisanje, za sudije i tužioce Kosova, koji se odvija u skladu sa Administrativnim naređenjem UNMIK-a br. 2008/2 i članom 150. Ustava.

1.2. **Osnovni sud** - prvostepeni sud, sa sedištem u sedam regionalna centra, koji se osniva ovim zakonom.

1.3. **Ogranak** - geografski pododeljak Osnovnog suda.

1.4. **Apelacioni sud** - drugostepeni sud, koji se osniva ovim zakonom.

1.5. **Odeljenje** - podkomponenta suda koja se osniva ovim zakonom u cilju zakazivanja predmeta prema njihovoj prirodi kako bi se povećala efikasnost sudova.

1.6. **Odsek** - podkomponenta opšteg odeljenja suda koja se osniva u cilju zakazivanja predmeta prema njihovoj prirodi kako bi se povećala efikasnost sudova.

1.7. **Sudski savet Kosova** - nezavisna institucija kao što je predviđeno članom 108. Ustava Republike Kosovo.

1.8. **Predsednik suda** - sudija zadužen za upravljanje i funkcionisanje suda kao što je predviđeno ovim zakonom.

1.9. **Nadzorni sudija** - sudija na čelu ogranka Osnovnog suda, koji izveštava predsedniku Osnovnog suda za rad tog suda.

1.10. **Sudski institut** - nezavisan organ, koji deluje u saradnji sa SSTK i sa drugim institucijama koja prosleđuju njegove odgovornosti za koordinaciju potreba i za stručno osposobljavanje sudija

i tužilaca Kosova, za osposobljavanje kandidata za sudije i tužioca, kao i za druga pitanja u skladu sa Zakonom“.

GLAVA II OSNOVNA NAČELA

Član 3 Nezavisnost i nepristrasnost sudova

1. Sudovi osnovani ovim zakonom presuđuju u skladu sa Ustavom i zakonom.
2. Sudije u vršenju svojih funkcija i donošenju odluka su nezavisne, nepristrasne i na bilo kakav način ne potpadaju pod uticaj bilo kog fizičkog i pravnog lica, uključujući i državne organe.

Član 4 Vršenje sudske vlasti

Sudska vlast u Republici Kosovo vrši se od sudova osnovanih na osnovu ovog Zakona. Sudovi osnovani ovim zakonom su: Osnovni sud, Apelacioni sud i Vrhovni sud.

Član 5 Sastav pravosuđa

1. Sastav pravosuđa odražava etničku raznolikost Republike Kosovo, u skladu sa Ustavom Republike Kosovo i međunarodno priznatih načela za polnu ravnopravnost.
2. Sastav sudstva treba da odražava etnički sastav mesne nadležnosti svakog suda.

Član 6 Sudske odluke

1. Odluke sudova se izrađuju u pisanoj formi, u skladu sa zakonom.
2. Sudske odluke su obavezujuće za sva fizička i pravna lica.

Član 7 Pristup sudovima

1. Sudovi jednako postupaju prema svim licima, bez diskriminacije na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovinom, ekonomskog i socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, invalidnosti ili drugim ličnim statusom.
2. Svako lica ima ravnopravan pristup sudovima i nikome se ne uskraćuje pravo na pravedno suđenje u skladu sa redovnim zakonskim postupkom ili pravo na jednaku zakonsku zaštitu. Svako fizičko i pravno lice ima pravo na pravedno suđenje i unutar razumnog vremenskog roka.
3. Svako lice ima pravo da se obrati sudu sa zahtevom za zaštitu i sprovođenje svojih zakonskih prava. Svako lice ima pravo da koristi pravne lekove protiv sudske odluke ili odluke donete u upravnom postupku koja krši njegovo/njeno pravo ili interes na način utvrđen zakonom.
4. Sve sudske rasprave su otvorene za javnost, osim ako zakonom nije drugačije propisano.
5. Svi sudovi treba da funkcionišu na brz i efikasan način kako bi obezbedili brzo rešavanje predmeta.

GLAVA III
ORGANIZACIONA STRUKTURA I NADLEŽNOSTI SUDOVA

Član 8
Organizaciona struktura

1. Sudski sistem Republike Kosovo sastoji se od: Osnovnih sudova, Apelacioni sud i Vrhovnog suda.
- 2 Ogranci se osnivaju na teritoriji Osnovnog suda.
3. Unutar Apelacionih i Osnovnih sudova mogu se osnovati Odeljenja ili Odseci u cilju efikasnijeg funkcionisanja dotičnog suda.

Član 9
Osnovni sud

1. Osnovni sudovi su prvostepeni sudovi na teritoriji Republike Kosovo.
2. Osnivaju se sedam (7) osnovnih sudova, i to:
 - 2.1. Osnovni sud u Prištini sa sedištem u Prištini, osniva se za teritoriju opština Priština, Kosovo Polje, Obilić, Lipljan, Podujevo, Glogovac i Gračanica;
 - 2.2. Osnovni sud u Gnjilanu sa sedištem u Gnjilanu, za teritoriju opština Gnjilane, Kamenica, Novo Brdo, Ranilug, Parteš, Vitina i Klokot-Vrbovac;
 - 2.3. Osnovni sud u Prizrenu sa sedištem u Prizrenu, za teritoriju opština Prizren, Dragaš, Suva Reka i Mamuša;
 - 2.4. Osnovni sud u Đakovici sa sedištem u Đakovici za teritoriju opština Đakovica, Mališevo i Orahovac;
 - 2.5. Osnovni sud u Peći sa sedištem u Peći, za teritoriju opština Peć, Dečane, Junik, Istok i Klina;
 - 2.6. Osnovni sud u Uroševcu sa sedištem u Uroševcu, za teritoriju opština Uroševac, Kačanik, Štimlje, Štrpce i Đeneral Janković; i
 - 2.7. Osnovni sud u Mitrovici sa sedištem u Mitrovici, za teritoriju opština južna Mitrovica i severna Mitrovica, Leposavić, Zubin Potok, Zvečan, Srbica i Vučitrn.

Član 10
Ogranci osnovnih sudova

1. Pored glavnog sedišta, svaki Osnovni sud ima svoje ogranke koje su osnovane ovim zakonom.
2. Osnovni sud u Prištini ima sledeće ogranke:
 - 2.1. ogranak u Podujevu za opštinu Podujevo;
 - 2.2. ogranak u Gračanici za opštinu Gračanica;
 - 2.3. ogranak u Lipljanu za opštinu Lipljan;
 - 2.4 ogranak u Glogovcu za opštinu Glogovac.
3. Osnovni sud u Gnjilanu ima sledeće ogranke:

- 3.1 ogranak u Kamenici za opštine Kamenica i Ranilug;
 - 3.2. ogranak u Vitini za opštine Vitina i Klokot-Vrbovac;
 - 3.3. ogranak u Novom Brdu za opštinu Novo Brdo.
4. Osnovni sud u Prizrenu ima sledeće ogranke:
- 4.1. oranak u Dragašu za opštinu Dragaš;
 - 4.2. ogranak u Suvoj Reci za opštinu Suva Reka.
5. Osnovni sud u Mitrovici ima sledeće ogranke:
- 5.1. ogranak u Leposaviću za opštinu Leposavić;
 - 5.2. ogranak u Vučitrn za opštinu Vučitrn;
 - 5.3. granak u Zubin Potoku za opštinu Zubin Potok,
 - 5.4. ogranak u Srbici za opštinu Srbica.
6. Osnovni sud u Đakovici ima sledeće ogranke:
- 6.1. ogranak u Mališevo za opštinu Mališevo;
 - 6.2. ogranak u Orahovcu za opštinu Orahovac.
7. Osnovni sud u Peći ima sledeće ogranke:
- 7.1. ogranak u Istoku za opštinu Istok,
 - 7.2. ogranak u Klini za opštinu Klina, i
 - 7.3. ogranak u Dečanima za opštine Dečane i Junik
8. Osnovni sud u Uroševcu ima sledeće ogranke:
- 8.1. ogranak u Kačaniku za opštine Kačanik i Đeneral Janković, i
 - 8.2. ogranak u Štrpcu za opštinu Štrpce.
9. Ukoliko na teritoriji jedne opštine ne postoji određeni ogranak, predmeti iz ove opštine potpadaju pod nadležnošću glavnog sedišta Osnovnog suda.
10. Ukoliko na teritoriji jedne opštine ne postoji ogranak Osnovnog suda, u tom slučaju ova opština može, odlukom Skupštine Opštine, da zahteva od Sudskog saveta Kosova da osnuje ogranak unutar njene teritorije ili isti bude pod nadležnošću Osnovnog suda ili geografski najbližeg ogranka suda.
11. Sudski savet Kosova izrađuje i proglašava uredbe za usklađivanje ovog člana sa članom 1.3 Aneksa IV Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa.

Član 11

Predmetna nadležnost Osnovnog suda

1. Osnovni sudovi su nadležni da u prvom stepenu sude u svim predmetima, osim ako je zakonom drugačije propisano.

2. Osnovni sudovi su nadležni radi pružanja međunarodne pravne pomoći i za odlučivanje za prijem odluka stranih sudova.

3. Upravni i privredni sporovi su u isključivoj nadležnosti Osnovnog suda u Prištini.

Član 12 **Unutrašnja organizacija Osnovnog suda**

1. Sledeća Odeljenja se osnivaju unutar Osnovnih sudova u cilju raspodele predmeta prema njihovoj prirodi:

1.1. Odeljenje za privredne sporove koje funkcioniše unutar Osnovnog suda u Prištini, za celu teritoriju Republike Kosovo;

1.2. Odeljenje za upravne sporove koje funkcioniše unutar Osnovnog suda u Prištini, za celu teritoriju Republike Kosovo.

1.3. Odeljenje za teška krivična dela koje funkcioniše unutar sedišta svakog Osnovnog suda.

1.4. Opšte odeljenje koje funkcioniše unutar sedišta svakog Osnovnog suda kao i unutar svakog ogranaka Osnovnog suda.

1.5. Departman za maloletnike koji deluje u okviru osnovnih sudova.

2. Svaki osnovni sud ima Predsednika suda, koji je odgovoran za upravljanje i rad Osnovnog suda. Svaki ogranak Osnovnog suda koji izveštava predsedniku dotičnog Osnovnog suda o radu ogranka.

3. Predsednik Osnovnog suda raspoređuje sve sudije, uključujući i nadzornog sudiju, u ogranke dotičnog Osnovnog suda. Raspoređivanjem sudija u ogranke, po mogućnosti, predsednik Osnovnog suda će imati u obzir etnički sastav mesne nadležnosti tog ogranka. Predsednik Osnovnog suda će konsultovati Sudski savet Kosova oko raspoređivanja nadzornih sudija.

4. Predsednik Osnovnog suda raspoređuje sudije u odeljke kako bi obezbedio efikasno suđenje premeta i može da prema potrebi privremeno ponovo rasporedi sudije po ograncima i odeljenjima, kako bi se tretirali sukobi, rešili zaostali predmeti ili kako bi obezbedio blagovremeno razmatranje predmeta.

5. Određivanje predmeta u odgovarajućim departmanima, unutar suda vrši se u skladu sa poslovníkom Sudskog saveta Kosova, prema nadležnostima Departmana.

Član 13 **Odeljenja za privredne sporove Osnovnog suda**

1. Departman za ekonomska pitanja Osnovnog suda je nadležan za sledeća pitanja:

1.1. sporovi između domaćih i stranih pravnih lica u vezi sa njihovim privrednim pitanjima;

1.2. reorganizacija, stečaj i likvidacija pravnih lica, ako zakonom nije drugačije propisano;

1.3. sporovi u vezi sa smetanjem poseda, osim nepokretne imovine, između stranaka iz podstava 1.1. ovog stava;

1.4. sporovi u vezi sa povredom konkurencije, zloupotrebom ili monopolskim i dominantnim položajem na tržištu, kao i monopolistički sporazumi;

1.5. zaštita svojinskih prava i intelektualne svojine;

1.6. sporovi u vezi sa avionskim kompanijama, za koje se primenjuje Zakon o avionskim kompanijama, isključujući sporove u vezi prava putnika; i

1.7. druge zakonom predviđene slučajeve.

2. Svim predmetima pred Odeljenjem za privredna pitanja Osnovnog suda sudi jedan (1) sudija profesionalac, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Član 14

Odeljenje za upravne sporove Osnovnog suda

1. Departman za administrativna pitanja Osnovnog suda sudi i odlučuje u administrativnim konfliktima prema tužbama protiv administrativnim završnim akata i za druga pitanja koja su utvrđena ovim zakonom.

2. Svim predmetima pred Odeljenjem za upravne sporove Osnovnog suda sudi jedan (1) sudija profesionalac, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Član 15

Odeljenje za teška krivična dela Osnovnog suda

1. Departman za teške zločine Osnovnog suda sudi za sledeća krivična dela, koja su predviđena Krivičnim zakonikom Kosova:

1.1. angažovanje u terorističkim aktima ne isključujući umešanost u pomaganju, omogućavanju, organizovanju ili podršku terorizmu ili terorističkim grupama;

1.2. krivična dela protiv međunarodnog prava, koja uključuju ali se ne ograničavaju na genocid, zločin protiv čovečnosti i ratne zločine;

1.3. ugrožavanje bezbednosti civilne avijacije;

1.4. uspostavljanje ropstva, ropskih uslova i uslova prinudnog rada;

1.5. trgovina emigrantima;

1.6. trgovina ljudima;

1.7. ugrožavanje međunarodno zaštićenih lica.

1.8. uzimanje talaca;

1.9. protivpravno prisvajanje, korišćenje, prenos i posedovanje nuklearnog materijala;

1.10. pretnja upotrebom ili krađa nuklearnog materijala;

1.11. teško ubistvo;

1.12. otmica;

1.13. mučenje;

1.14. izborna prevara i uništavanje glasačkih dokumenata;

1.15. silovanje;

1.16. neovlašćena proizvodnja, distribucija i prerada opasnih opojnih droga i psihotropnih supstanci;

1.17. falsifikovanje noca;

1.18. organizovani kriminal, uključujući zastrašivanje tokom krivičnog postupka za organizovani kriminal;

1.19. krivična dela protiv službene dužnosti, ne isključujući zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja, zloupotrebu dužnosti, prevare, primanje mita i razmena uticaja ili sličnog ponašanja;

1.20. svako krivično delo koje nije navedeno u ovom članu a koji potpada isključivoj i sporednoj nadležnosti Specijalnog tužilaštva Kosova kao što je predviđeno Zakonom br. 03/L-52 (13. mart 2008.) o specijalnom tužilaštvu Republike Kosovo, i nakon amandamentiranja.

1.21. svako drugo krivično delo za koje je zakonski propisana kazna zatvora u trajanju od deset (10) i više godina.

2. Svim predmetima pred Odeljenjem za teška krivična dela Osnovnog sudi tročlano (3) sudsko veće sudija profesionalaca, od kojih jedan (1) će biti predsednik veća.

Član 16 Opšte odeljenje Osnovnog suda

1. Opšte odeljenje Osnovnog suda sudi u prvom stepenu sve predmete, osim ako su nadležnosti drugog odeljenja Osnovnog suda.

2. Osim ako zakonom nije drugačije propisano, svim predmetima pred Opštim odeljenjem Osnovnog suda sudi jedan (1) sudija profesionalac.

Član 17 Apelacioni sud

1. Apelacioni sud se osniva kao drugostepeni sud, sa mesnom nadležnošću na celoj teritoriji Republike Kosovo.

2. Sedište Apelacionog suda je u Prištini.

3. Sastav Apelacionog suda odražava na etničku raznolikost Republike Kosovo i međunarodna načela polne ravnopravnosti. U skladu sa relevantnim odredbama Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova i Ustavom Republike Kosovo i kako bi se obezbedilo učešće zajednica u sudstvu, petnaest odsto (15%) od ukupnog broja mesta u Apelacionom sudu, ali u ni u kojem slučaju manje od deset mesta, su zagarantovana sudijama iz zajednica koje ne predstavljaju većinu na Kosovu.

Član 18 Nadležnosti Apelacionog suda

1. Apelacioni sud je nadležan da razmatra:

1.1. sve žalbe podnete protiv odluka Osnovnih Suda;

1.2. da odlučuje na trećestepenom sudu prema žalbi koja je dozvoljena zakonom i za konfliktu jurisdikcije između osnovnih sudova;

1.3. da rešava sukob nadležnosti između Osnovnih Sudova; i

1.4. druge zakonom predviđene slučajeve.

Član 19 Razmatranje predmeta u Apelacioni sud

1. Apelacioni sud razmatra i presuđuje predmete u veću od tri (3) sudija profesionalaca, osim ako je zakonom drugačije propisano.

2. Odluke Apelacionog suda su javni dokumenti. Sudski savet Kosova će obezbediti objavljivanje odluka Apelacionog suda, u najmanju ruku na internet stranici Sudskog saveta Kosova, ali u skladu sa uredbama Sudskog saveta Kosova.

Član 20 **Unutrašnja organizacija Apelacionog suda**

1. Apelacioni sud je organizovan u četiri sledeća odeljenja:

- 1.1. Opšte odeljenje;
- 1.2. Odeljenje za teška krivična dela;
- 1.3. Odeljenje za privredna sporove;
- 1.4. Odeljenje za upravne sporove;
- 1.5. Odeljenje za maloletnike.

2. Apelacioni sud ima Predsednika suda koji je odgovoran za upravljanje i rad suda.

3. U skladu sa propisima utvrđenim od strane Sudskog saveta Kosova, predsednik Apelacionog suda:

- 3.1. raspoređuje sudije u odeljenjima kako bi obezbedio efikasno suđenje, i prema potrebi, može da privremeno ponovo raspodeliti sudije po odeljenjima za rešavanje nerešenih predmeta ili da bi obezbedio blagovremeno rešavanje predmeta;
- 3.2. raspoređuje, po potrebi, šefove odeljenja da bi obezbedio efikasno funkcionisanje suda; i
- 3.3. obezbeđuje da svaki predmet podnet Apelacionom sudu bude dodeljen tročlanom sudskom veću, i određuje sudiju koji će biti predsedavajući veća.

Član 21 **Vrhovni sud**

1. Vrhovni sud je najviši sudski organ vlast na Kosovu i ima mesnu nadležnost nad celom teritorijom Republike Kosova.

2. Vrhovni sud obuhvata žalbeno veće Kosovske agencije za imovinu i Specijalnu komoru Vrhovnog suda, čije sudije su deo Vrhovnog suda.

3. Sastav Vrhovnog Suda odražava etnički sastav Republike Kosova. Najmanje petnaest odsto (15%) sudija Vrhovnog suda, ali ni u kom slučaju manje od tri (3) sudija, biće iz zajednica koje ne čine većinu na Kosovu.

4. Sedište Vrhovnog suda je u Prištini.

5. Vrhovni Sud ima predsednika kao što je propisano u članu 103. Ustava Republike Kosova. Predsednik takođe može da obavlja druge dužnosti koje su predviđene zakonom.

6. Vrhovni Sud razmatra i sudi u predmetima u većima od tri (3) sudije profesionalaca, osim kada zakon predviđa veći broj sudija.

7. U skladu sa propisima utvrđenim od strane Sudskog saveta Kosova, Predsednik:

- 7.1. je odgovoran za upravljanje i rad Vrhovnog suda;
- 7.2. po potrebi, raspoređuje sudije da bi obezbedio efikasno suđenje predmeta; i

7.3. obezbeđuje da svaki predmet podnet Vrhovnom sudu bude dodeljen odgovarajućem sudskom veću, i određuje predsednika veća.

Član 22 Nadležnosti Vrhovnog suda

1. Vrhovni Sud je nadležan da odlučuje o:

- 1.1. zahtevu za vanredna pravna sredstva protiv pravosnažnih odluka sudova Republike Kosova, kao što je predviđeno zakonom;
- 1.2. revizijom protiv odluka drugostepenog suda po spornim pitanjima, kao što je predviđeno zakonom;
- 1.3. utvrđuje načelne stavove i pravna mišljenja po pitanjima koja su značajna za jedinstveno sprovođenje zakona od strane sudova na teritoriji Kosova;
- 1.4. predmeti Kosovske agencije za imovinu, kao što je predviđeno zakonom;
- 1.5. u Posebnoj komori, predmeti Kosovske agencije za privatizaciju ili Kosovske poverilačke agencije, kao što se predviđa zakonom.
- 1.6. ostala pitanja predviđena zakonom.

Član 23 Opšta sednica Vrhovnog suda

1. Vrhovni Sud može da sazove opštu sednicu svih svojih sudija da bi doneo odluke koje podstiču jedinstvenu primenu zakona.

2. Sudski savet Kosova neophodnim propisima utvrđuje rad Plenarnih sednica suda.

Član 24 Objavljivanje odluka Vrhovnog suda

Odluke Apelacionog suda su javni dokumenti. Sudski savet Kosova će obezbediti objavljivanje odluka Vrhovnog suda. Takve odluke se, u najmanju ruku, objavljuju na internet stranici Sudskog saveta Kosova, ali u skladu sa uredbama Sudskog saveta Kosova.

Član 25. Uredbe za unutrašnje uređenje sudova

Sudski savet Kosova usvaja uredbe o unutrašnjem uređenju sudova.

GLAVA IV KVALIFIKACIJE, PRAVA I DUŽNOSTI SUDIJA I SUDIJA POROTNIKA

Član 26 Kvalifikacije sudija

1. Kandidati za imenovanje sudija na osnovu člana 104. Ustava Republike Kosovo moraju da ispunjavaju kvalifikacije koje su određene od strane Sudskog saveta Kosova kroz njegove propise i procedure, ali kandidati moraju minimalno ispuniti sledeće uslove:

- 1.1. da je građanin Kosova;
- 1.2. da ima najmanje dvadeset i pet (25) godina starosti;

- 1.3. da ima važeću univerzitetsku diplomu iz oblasti prava priznate po zakonima Kosova ;
- 1.4. da ima položen pravosudni ispit;
- 1.5. da ima položen ispit za sudiju u skladu sa Zakonom o Sudskom institutu;
- 1.6. posedovanje visokog profesionalnog ugleda i moralnog integriteta;
- 1.7. da nije kažnjen za krivično delo definisano pravosnažnim zakonom;
- 1.8. da imaju najmanje tri (3) godine pravnog radnog iskustva u oblasti prava; i
- 1.9. da su uspešno prošli proces evaluacije kako je utvrđeno od strane Sudskog saveta Kosova.

2. Pored minimalnih uslova navedenih u stavu (1), potrebne su i sledeće kvalifikacije:

2.1. da bi obavljao/la poslove sudije u Odeljenju za teška krivična dela u Osnovnom sudu, kandidat treba da ima najmanje tri (3) godine iskustva kao sudija u Opštem odeljenju Osnovnog suda, najmanje šest (6) godina iskustva u oblasti prava, uključujući izvesno iskustvo u krivičnom pravu;

2.2. da bi obavljao/la poslove sudije u Odeljenju administrativnih ili privrednih pitanja u Osnovnom sudu, kandidat treba da ima najmanje šest (6) godina iskustva u oblasti prava, uključujući iskustvo u administrativnim ili privredno pravnim pitanjima;

2.3 da bi obavljao/la poslove sudije u Apelacionom sudu, kandidat treba da ima najmanje deset (10) godina iskustva kao sudija;

2.4 da bi obavljao/la poslove sudije u Vrhovnom sudu, kandidat treba da ima najmanje petnaest (15) godina iskustva kao sudija.

3. U smislu dodatnih kvalifikacija utvrđenih u stavu 2. ovog člana, iskustvo u oblasti prava podrazumeva iskustvo u svojstvu tužioca, sudije, advokata, ili akademskog predavača.

Član 27

Dopunske kvalifikacije sudija Apelacionog i Vrhovnog suda važeće do 1. januara 2020

1. Bez obzira na odredbe stava 2 člana 26 ovog zakona, sudije imenovane u Apelacioni i Vrhovni sud u periodu između 1. januara 2013. i 1 januara 2015. mogu imati sledeće alternativne kvalifikacije:

1.1. za imenovanje na poziciju u Apelacionom sudu, deset (10) godina pravničkog iskustva;

1.2. za imenovanje na poziciju u Vrhovnom sudu, petnaest (15) godina pravničkog iskustva.

2. Svi ostali kriterijumi kako je propisano u članu 26 ovog zakona, ostaju nepromenjeni.

3. Bez obzira na odredbe iz stava 2 člana 26 ovog zakona, sudije u Apelacionom i Vrhovnom sudu imenovane u periodu između 1. januara 2015. i 1. januara 2017. mogu imati sledeće alternativne kvalifikacije:

3.1. za imenovanje za Apelacioni sud, deset (10) godina pravničkog iskustva, od čega tri (3) godine rada kao sudija;

3.2. za imenovanje u Vrhovni sud, petnaest (15) godina pravnog iskustva, od čega pet (5) godina rada kao sudija;

3.3. svi ostali kriterijumi kako je propisano u članu 26. ostaju nepromenjeni.

4. Pored odredaba člana 26 (2), sudije u Apelacionom i Vrhovnom sudu imenovane u periodu između 1. januara 2017. i 1. januara 2020. mogu imati sledeće dopunske kvalifikacije:

4.1 za imenovanje u Apelacioni sud, deset (10) godina pravničkog iskustva, od čega je pet (5) godina rada kao sudija;

4.2. za imenovanje u Vrhovni sud, petnaest (15) godina pravničkog iskustva, od čega sedam (7) godina rada kao sudija;

4.3. svi ostali kriterijumi kako je propisano u članu 26. ostaju nepromenjeni.

5. Bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu, mandat svih sudija imenovanih shodno stavu 1 člana 150 Ustava Republike Kosovo traje sve do zakonske granice penzionisanja, osim ako nije uklonjen u skladu sa zakonom. Sudski savet Kosova može da uzme u obzir sveukupno iskustvo tih sudija u donošenju odluka u vezi sa odgovarajućim premeštajem i raspoređivanjem po sudovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 28 Sudije porotnici

1. Sudije porotnici će biti imenovani samo kada to zakon zahteva.

2. Da bi bio postavljen na mesto sudije porotnika, osoba bi trebalo da ispunjava sledeće kvalifikacije:

2.1. da je građanin Kosova;

2.2. da ima najmanje dvadeset i pet (25) godina starosti;

2.3. uspešno završena obuka po zakonu kako bi mogli da služe u takvom kapacitetu;

2.4. ispunjenje kriterijuma utvrđenih od strane Sudskog saveta Kosova u skladu sa relevantnim propisima;

2.5. da nisu osuđivani za krivična dela, osim manjih prekršaja; i

2.6. da poseduju visok profesionalni ugled i moralni integritet u društvu.

3. Sudije porotnici će dobiti nadoknadu za svoje usluge prema rasporedu nadoknada koji će biti ustanovljen od strane Sudskog saveta Kosova.

Član 29 Plata i sudska kompenzacija

1. Tokom svog mandata sudije će primiti sledeće zarade:

1.1. predsednik Vrhovnog suda trebalo bi da dobija platu koja je jednaka plati Premijera Republike Kosovo;

1.2. sve ostale sudije Vrhovnog suda trebalo bi da dobiju platu koja je jednaka plati ministra u Vladi;

1.3. predsednik Apelacionog suda trebalo bi da dobija platu koja je jednaka plati sudije vrhovnog suda;

1.4. sve ostale sudije Apelacionog suda trebalo bi da primaju platu u iznosu od devedeset procenata (90%) kompenzacije predsednika Apelacionog suda;

1.5. predsednik Osnovnog suda trebalo bi da prima platu jednaku kompenzaciji sudije Apelacionog suda.

1.6. nadzorni sudija ogranka Osnovnog suda trebalo bi da prima platu u iznosu od devedeset pet (95%) odsto od kompenzacije plate predsednika Osnovnog suda.

1.7. svaki sudija Osnovnog suda prima osnovu plate ne manju od sedamdeset procenata (70%) od plate predsednika Osnovnog suda. Sudski savet Kosova donosi plan za dodatne nadoknade sudija kojima se priznaju jedinstvene odgovornosti sudija koji rade na teškim krivičnim delima, privrednim pitanjima ili odeljenju za Administrativne sporove, ali ni u kom slučaju iznos osnove plate i dodatna naknada ne smeju prelaziti devedeset procenata (90%) plate predsednika Osnovnog suda.

2. Plate sudija se ne umanjuju tokom mandata za koji je sudija imenovan, osim ako je to disciplinska mera izrečena u nadležnosti Sudskog saveta Kosova.

3. Sudije imaju pravo na godišnji odmor od dvadeset dana (20) plaćenog odmora godišnje.

Član 30 Zaštita

Sudije imaju pravo da zahtevaju od Sudskog saveta Kosova posebne mere zaštite za sebe i svoju porodicu, kada opasnost za njihov život, ili život članova porodice, proizilazi iz ili je rezultat obavljanja sudskih odgovornosti.

Član 31 Imunitet

Sudije i sudije porotnici uživaju imunitet kako je propisano u Ustavu.

Član 32 Profesionalne Aktivnosti

1. Sudije mogu da učestvuju u profesionalnim organizacijama koje promovišu nezavisnost sudstva, unapređuju pravosudno obrazovanje, i podstiču efikasnost sudova.

2. Sudije mogu učestvovati na profesionalnim ili naučnim skupovima, predavanjima i obukama, ili u drugim pravničkim projektima i primati nadoknadu za takve aktivnosti pod uslovom da ne postoji konflikt interesa i ne postoji kršenje zakona, kodeksa sudske etike, ili drugih podzakonskih akata.

3. Sudije mogu da se uključe u stručno i naučno pisanje, ali ne mogu da koriste niti otkrivaju materiju sudskog odlučivanja niti informacije prikupljene tokom sudskih procesa koje nisu bile obuhvaćene pismenom odlukom.

4. Sudije koje primaju naknadu za učešće u aktivnostima predviđene ovim članom, prikazuju takve nadoknade Sudskom savetu Kosova.

Član 33 Stručni saradnici i pripravnici

Stručni saradnici i sudski pripravnici definišu se Pravilnikom Sudskog saveta Kosova.

Član 34 Dužnosti sudija

1 Sudije rade objektivno, nepristrasno i nezavisno.

2. Prilikom obavljanja svojih dužnosti, sudije pokazuju dostupnost, poštovanje stranaka i svedoka, kao i budnost u održavanju najvišeg nivoa stručne kompetencije.

3. U vršenju pravosudnih funkcija, sudije štite poverljivost svih informacija koje nisu javne.

4. Sudije ne daju komentare medijima u vezi sa sadržajem, dokazima ili odlukama iz bilo kog predmeta. Sudije se ne upuštaju u bilo kakvu ex parte komunikaciju sa bilo kom ko je u vezi sa predmetom postupka.

5. Sudije moraju da su stalno angažovane pravničkom obrazovanju u skladu sa uredbama Sudskog saveta Kosova.

Član 35 **Zabrane u vezi sa ponašanjem sudija**

1. Sudije ne smeju obavljati bilo kakvu dužnost niti vršiti bilo kakvu uslugu koja može biti shvaćena kao nešto što ometa njihovu nezavisnost ili njihovu nepristrasnost ili na neki drugi način može biti neuklopiva sa obavljanjem dužnosti sudije ili sa odredbama Kodeksa ponašanja sudija.

2. Sudije ne mogu biti članovi političkih stranaka, pokreta ili bilo koje druge političke organizacije, niti smeju učestovati u bilo kakvoj političkoj aktivnosti. Sudije se ne mogu nadmetati za bilo kakvu političku funkciju.

GLAVA V **PRELAZNE ODREDBE**

Član 36 **Fazat kalimtare**

1. Ovaj zakon će se sprovesti prema sledećem rasporedu:

1.1. faza planiranja: od 1. januara 2011. do 31. decembra 2011. Sudski savet Kosova priprema plan implementacije kako bi se olakšao prelaz sa sadašnje sudske strukture na sudsku strukturu koja je utvrđena ovim zakonom. Sudski savet Kosova će objaviti na svojoj web strani plan implementacije do 1. decembra 2011;

1.2. faza sprovođenja: od 1. januara 2012 do 31. decembra 2012 Sudski saveet Kosova će sprovesti svoj plan sprovođenja.

2. Član 29 će se sprovesti od 1. januara 2011 i sudije će do reforme pravosuđa dobiti plate kao što sledi:

2.1. sudije Okružnog suda dobiće platu jednaku sa platom sudije Apelacionog suda.

2.2. sudije Opštinskog suda dobiće plate jednake sa platom sudije Osnovnog suda.

2.3. sudije Prekršajnog suda dobiće platu 90% od plate sudije opštinskog suda

Član 37 **Nadležnosti Sudskog saveta Kosova u toku faze planiranja i faze implementacije**

1. Tokom faze planiranja, Sudski savet Kosova objavljuje propise koji se odnose i na prelazna i na operativna pitanja koja priističu iz ovog zakona.

2. Tokom faze planiranja, Sudski savet Kosova takođe razvija detaljni plan implementacije, uključujući ali ne i ograničavajući se na sledeće:

2.1. preklasifikacija spisa predmeta i brojeva predmeta kako bi se podudarali sa sudskom strukturom utvrđenom ovim zakonom;

2.2. prenos predmeta odgovarajućem sudu ili grani suda;

2.3. preraspoređivanje kadrova;

2.4. prenos fizičke imovine između sudova;

2.5. raspoređivanje ili dodeljivanje predmeta odgovarajućim odeljenjima Osnovnog suda i njihovim sudijama;

2.6. premeštaj sudija u odgovarajuće sudove i na radna mesta kako je predviđeno ovim zakonom, uzimajući u obzir i uz puno poštovanje imenovanja i odluka donetim tokom procesa jedinog postupka imenovanja; i

2.7. sva druga pitanja koja se tiču tranzicije sudova u pravcu strukture utvrđene ovim zakonom i u cilju budućeg efikasnijeg rada sudova.

3. Sudski savet Kosova preduzima sve neophodne korake da organizuje, planira i u potpunosti sprovede odredbe ovog zakona kako bi se obezbedio neometan prelaz na nove sudske strukture.

Član 38 **Premeštaj i raspoređivanje sudija**

1. Sudski savet Kosova premešta i preraspoređuje sudije u sudovima uređenim ovim zakonom, uzimajući u obzir i poštujući sledeće:

1.1 imenovanja, posebno imenovanja predsednika sudova, izvršena u toku postupka imenovanja, kako je propisano stavom 1 člana 150 Ustava Republike Kosovo; i

1.2. integritet, iskustvo, sposobnosti i veštine rukovođenja koje se ocenjuju tokom postupka imenovanja, kako je propisano stavom 1 člana 150 Ustava Republike Kosovo.

1.3. premeštaj se ne može izvršiti protiv njihove volje.

Član 39 **Rešavanje nerešenih predmeta**

1. Svi predmeti, koji su na dan 31. decembra 2012, drugostepeni predmeti Vrhovnog suda, Okružnog suda ili Visokog suda za prekršaje, i koji nisu zaključeni konačnim odlukama, od 1. januara 2013. se tretiraju kao predmeti Apelacionog suda.

2. Svi predmeti, koji su na dan 31. decembra 2012, prvostepeni predmeti Vrhovnog suda, Okružnog suda, Okružnog Privrednog suda, Opštinskog suda ili Opštinskih sudova za prekršaje, i koji nisu zaključeni konačnim odlukama, od 1. januara 2013. se tretiraju kao predmeti Osnovnog suda koji ima odgovarajuću teritorijalnu nadležnost.

Član 40 **Validnost prethodnih pravosnažnih odluka i pravo na žalbu**

Sve pravosnažne odluke Vrhovnog suda, Okružnog suda, Okružnog privrednog suda, Opštinskog suda, Višeg suda za prekršaje, kao i Opštinskog suda za prekršaje koje su donete pre prenosa nadležnosti na sudove osnovane ovim zakonom, ostaju na anazi.

Član 41 **Budžet**

Vlada Kosova obezbeđuje dovoljna sredstva iz budžeta Republike Kosovo u cilju potpune primene ovog zakona.

**GLAVA VI
KONAČNE ODREDBE**

**Član 42
Stavljanje van snage drugih zakona**

1. Nakon stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o redovnim sudovima SAPK, uredbe UNMIK-a kao i Zakon o prekršajima.

2. Nakon stupanja na snagu ovog zakona, svako pozivanje na bilo koji zakon, propis, direktivu, pravilo ili drugi akt koji potpada pod prvostepenu nadležnost suda za Prekršaje, Opštinskog suda, Okružnog suda, Privrednog suda ili Vrhovnog suda se smatra da se odnosi na Osnovni sud. Svako pozivanje ubilo kom zakonu, propisu, direktivi ili pravilu koje daje drugostepenu nadležnost Višem sudu za prekršaje, Okružnom sudu ili Vrhovnom sudu, tumači se kao da se odnosi na Apelacioni sud.

**Član 43
Stupanje na snagu**

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. januara 2011 godine za članove 29, 35, 36, 38 i 40, dok će se za ostale članove primeniti počevši od 1. januara 2013 godine.

**Zakon br. 03 L- 199
22 juli 2010**

**Proglašeno dekretom Br. DL-047-2010, dana 09.08.2010, od Predsednika Republike Kosovo,
Dr.Fatmir Sejdiu.**